

Ark. Komm. ²⁷⁶⁸/₃₅ 1904.

M

Kertonut Julius Hilio
kes. 1904.

Yluajoki

Pirtolan kivikasvupaikka

Pirttolankankaaksi sanotaan
Pirtola nimisteen Talojen noin 0,5 km:n
pituisia osuutta matalakkoista ja le-
viästä Huajoen eteläosassa, Kyrön-
joen itäpuolella olevasta harjasta, jo-
ka juoksee Täna kohdalla jotenkuinkin poli-
jois-eteläisessä suunnassa. Pohjaiseen
päin ulottuu harjua, joka geologisel-
la luonteeltaan on pidettävänä vie-
rinkivi harjuna, ja joka ~~Harjo~~ etään
kohdalla on Kyrönjoen katkaisema,
tiedä miten pitkä; etään jatkuu
sitä Pirtolan taloista vain n. 300 met-
riä, jolloin se lujalleen alenee ja kes-
keytyy. Pirtolan kohdalla (noin 1 km.
Kurikaurajasta pohjaiseen) on harju
n. 400 m:n päästä Kyrönjoesta; itäpuo-
lella on viljeltyä nevaa, joka erottaa
harjun lyhyen matkan päässä vie-
lä idempänä olevasta Santamuores-
ta. Mainittu neva on joitakin aikoja
takaperin ollut ainakin osittain lam-
peaa tai järvenä, kuten herttomusten
mukaan löydetty kalastuslaitosten
jäännökset osoittavat. Tästä järvestä
on juossat oja lounaiseen suuntaan
Kyrönjokeen.

Paikka on nimimuodoin topogra-
 fiselta luonteeltaan, ollut kivikauden
 aikoina sopiva kalastus- ja harjun
 lienoistainen maalaaji, joka nykyään
 kasvattaa muorta mäntymetsää, on sen
 tuluyt kuivaksi ja miellyttäväksi asuin-
 paikaksi. Asutuksen runsaudelta ja kesä-
 vyydestä antavat vuttauksia ne lukuisat
 löydöt joita Piirtolan kankaalta on esille
 tullut. Historiallisessa museassa tallen-

tetaan seuraavat täältä löydetyt esineet

1026	3856: 1-11.
1036	3864: 1
1037	3889: 15-16.
2086: 317.	3893: 3.
" : 318.	3996: 14
" : 320.	3996: 16, 17.
" : 323.	
" : 358	
2177 : 6.	
2216 : 859	
" : 866.	
2319 : 925	
" : 930.	
2340 : 2.	
2981 : 14.	
" : 20.	
3269 : 1.	
3517 : 10.	
3725 : 1.	
" : 11.	
3850 : 8-17.	

ei kop.

Puusain löytöalue, on harjun
keskihoidalla, aivan Samuelia Antti
Pirtolan Talojen maanrajalla, edelli-
sen riiken Takana eli itäpuolella.
jossa tulikautaa haivettaessa s. 1898
(ks. Suomen Museo VII, 1900s. 46.) esiintyi
huopalla olevalla hoidalla saviastian
palasia, sekä sittemmin yli 2. hort. sy-
vyydestä iso Takahovi ynnä sen vi-
rella pienempiä luottaja kiviä (horto-
muksen mukaan aina 1. m:n. syvyy-
destä) saviastian palasia, sekä hii-
listä päättäen valkeansija. Tästä tie-
noolta sekä senen, että jättestäpäin on
löytyneet useita kiviä - Maa-
laji oli paikalla Tavauista likaisen
ruskeakkoa, paikoin liiljuovaa
sekaista, n. 0,5 m:n. syvyyteen.

Ympärillä olevilla hoidilla
H. J. H. väläisillä koekavauksissaan
sanottavaa löytänyt, mutta sitä huo-
limatta saattaa olettaa paikalla pi-
levän vielä runsaasti etsiä ja
tutkimaan arvoisia löytöjä.

Muita löytökohteita Pirtolan kau-
kaalla tiedettiin minulle osottaa vain
n. s. Kapalan maa, s. o. nuijamiesten
hautauspaikan seutu, kammis etelään
viittävä harjun rinta lähellä Pirtolan
Taloja. Täällä on löydetty sekä ruhä-
stä muuta kiviä (huonaa hortomus rei-
kähvien liukoamisesta nuijasodasta ja
niden vetämisestä muoralla Takaisin

Pirtolan kankaan korkeus on
(Tosin epävarman ilmopuntarin määrä-
yksen mukaan) n. 51 m. y. m. Kun vii-
meisen maankohoamisen näillä seu-
duilla tekee arviolta n. 76 m, on paikka
saattanut tulla, ja todennäköisesti tul-
lutkin asutukse^{ks} jo kohoamis-ajan alku-
puolella.